

»SLOVENE« velja
po pošti na vsi strani Jugosla-
vije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 180.—
za pol leta . . . . . 90.—
za četrt leta . . . . . 45.—
za en mesec . . . . . 15.—
Kazenski strošek celoletno K 240.—
Sobotna izdaja:
za celo leto . . . . . K 30.—
za en mesec . . . . . 15.—

SLOVENE

Inserati:
Enostolpna petstvrsta (56 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
na enkrat . . . po K 6.—
poslana itd. . . po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglas 59/9 mm K 15.
Izjava vnak dan izvešči po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 26.511, bosn.-herc. 7563.

Bodite na straži!

Belgrad, 4. septembra.

Seje narodnega predstavništva so te dni nudile precej pestrosti tudi privajene-
mu očesu v opazovanju parlamentarnega
življenja. Izjava vlade, njeno stališče v zu-
nanji in notranji politiki, državni proračun,
razpoloženje in bojevitost opozicije, pred-
vsem pa nervoznost, s katero se je hitelo,
da se čimprej spravi pod streho vsaj volil-
ni zakon za ustavodajno skupščino, — vse
to daje mnogo misliti. Debate o posamez-
nih paragrafih zakonske volilne predloge
so pokazale, da vladna večina s svojim spo-
razumom še ni zamašila široko zevajočih
špranj, skozi katere štrle nabrušene konice
splošnega in vedno še rastočega nezado-
voljstva.

Vse kaže, da bomo imeli volitve,
kakršnih Slovenci nismo bili vajeni. V
tem nas potrjuje posebno izjava »demo-
kratskega« ministra notranjih zadev Draš-
koviča, da so mere, ki jih je podvzel, na-
perjene proti vsem strankam. Izjemo seve-
da delajo stranke, ki so združene v »de-
mokrati« zaednici. Ko sta mu očitala
Vasa Knežević in Al. Žujović nezakoni-
tost, je Drašković odgovoril, da je to pač
njegov tolačenje zakonov in da se ne
bo oziral na to, kako drugi nazivajo nje-
govo postopanje. Finančni minister si sploh
ne upa pokazati se v zbornici, kjer ga že
nekaj dni mnogi poslanci prav željno pri-
čakujejo. Državni proračun, s katerim se
našemu narodnemu gospodarstvu napove-
duje selitev v belgrajske finančne blagaj-
ne, je srečno priromal v finančni odsek,
kjer se bo »popravljal« do druge polovice
septembra. Ker nimamo v Belgradu proro-
škega daru, sploh ne vemo, če bo prišel
državni proračun v razpravo. Če pride, bo
pa vlada šla. Ker se Srbi ne morejo prito-
ževati zaradi nenaklonjenosti finančnega
demokratskega ministra, bo izšel pač po-
ziv, da morajo položiti na žrtvenik edin-
stva in države »prečanske« stranke svoje
in svojega izmozganega naroda interese; v
nasprotnem slučaju pa jih doleti očiitek:
Dunaju in Pešti ste dovoljevali državne
kredite, Belgradu pa ne!

Če resno premostimo položaj, se nam
odpira zelo, zelo žalostna perspektiva. V
pogledu državnega proračuna je vlada čvr-
sto odločena vztrajati na postavkah finanč-
nega ministra. Z druge strani pa bi se »de-
mokrati« zelo radi prerinili v opozicijo, ki
bi jim nudila več možnosti za volilni uspeh.
Oh, če bi to prišla na krmilo kaka »nev-
tralna« vlada! To bi bilo nekaj za »demo-
krate«! V aktu finančnega ministra, ki ga
je naslovil narodnemu predstavništvu, sto-
ji črno na belem, da so zato večji davki na-
loženi osvobojenemu prebivalstvu, ker so
srbski kraji preveč opustošeni in potrebu-
jejo nujne pomoči. Stojanovič je tedaj izvr-

šil svojo dolžnost napram svojim ožjim ro-
jakom, ki so mnogi pomoči res zelo po-
trebni; vprašanje je le, če bodo ta privile-
gij zares uživali najpotrebnejši sloji v Srbi-
ji. Toda, nerazumljivo je, zakaj odreka
Stojanovič isto pravico in dolžnost rastop-
nikom »prečanskega« ljudstva, ki je isto
tako pritadeto vsled dolgo trajajoče vojne
in kateremu ni nobena misija nudila mili-
jonske gnotne pomoči. Kaj ni v tej gospo-
darsko-finančni zadevi tudi malo preveč
politike vmes?

Če se tedaj »prečanski« poslanci, go-
vorim le o onih pravih zastopnikih ljud-
stva, ki se ne debele od belgrajske leče na
račun izkoriščanega naroda, vzprotijo pri
glasovanju za državni proračun, ki hoče že
itak biti naredbenim potom »vzakonjen«,
se bo zgodilo dvoje. Prvič jim bodo, »drža-
votvorni« in državo »ohranjujoči« demo-
krati očitali, da so protidržavni separatisti,
ker odreka državi potrebne kredite, dru-
gič bi ljudski zastopniki morali zapustiti
vlado, ki je že sedaj v latentni krizi, in od-
re se kontroli za časa volitev. Recimo, da
se izpolni »demokrati« želja, in da pride
»nevtralna vlada; kdo nam more jamčiti
potem svobodo volitev. V konstituantu bi
potem prišli ljudje, ki bodo žrtvovali Bel-
gradu še to senco avtonomije, ki jo imamo.

Položaj pa je tako resen, za naše ljud-
stvo tako odločen, da mora biti pot nje-
govih zastopnikov le ena. Za proračun ne
morejo in ne smejo glasovati, če se radi-
kalno ne spremene njega krivične in ne-
socialne postavke.

Ljudstvo in njegovi zastopniki, bodite
čujčni in budni! Verus.

Veličasten ljudski tabor na Homcu.

Ljudski tabor na Homcu se je razvil
v sijajno manifestacijo krščanskega sloven-
skega ljudstva za samoupravo slovenske
pokrajine in odprave vseh krivic, ki se na-
šemu delavnemu ljudstvu nalagajo v Bel-
gradu.

Že krog po 1. ure popoldne so pričele
prihajati množice peš, z vozovi, kakor tudi
z vlakom, iz Kamnika in Domžal. Ob vho-
du v vas sta nas pozdravljala dva visoka
okinčana slavoloka s pozdravnim napisom
»Dobrodošli«. Predsednik homškega Orla
br. Klemenc pozdravi goste v imenu hom-
škega Orla. Gosp. župnik Mrkun pozdravi
v imenu homških župljanov vse goste da-
našnjega tabora. Oba pozdrava sta bila
sprejeta z burnimi »Bog živi« in »Živijo«.
klici. Nato se je razvil krasen

sprevod,

katerega so tvorili trije Orli-jahači in men-
geška godba. Godbi je sledilo okrog 10 za-
stav. Za zastavami je sledilo preko 350

Orlov, Orlic in obojega naraščaja. Za or-
lovskimi vrstami se je uvrstilo ostalo ljud-
stvo. V cerkvi je imel g. dekan in kanonik
Lavrenčič ob asistenci šestih duhovnov
pete litanije. Ta dan je bila cerkev vkljub
temu, da je bila natlačeno polna premajh-
na, da bi sprejela toliko številno ljudstvo.
Po litanijah je imel č. g. kanonik Lavrenčič
pred društvenim domom krasen in pomem-
ben cerkven govor. Ob trideset na 3. uro
otvoril poslanec Štrcin

ljudski tabor

s pozdravom ter spominom na nepozab-
nega začetnika koroških taborov, našega
očeta in voditelja dr. Kreka (klici: Slava
mu) ter je takoj podal besedo predsedniku
J. K. Z. poslancu Brodarju, kateri je po-
udarjal v svojem govoru krepst in svežost
našega naroda, posebno naše mladine, ki
se združuje na krščanski podlagi. Med na-
daljnim izvajanjem je obravnaval o raz-
rušenem gospodarstvu v naši državi, o med-
sebojnem boju dveh najmočnejših državnih
strank. Orisal nam je zahteve teh strank,
posebno demokratske, ki hoče s svojo in-
trigantsko politiko naš narod popolnoma
gospodarsko uničiti in politično napraviti
odvisnega od Belgrada. Razmere, ki vla-
dajo v Srbiji so že zdavnej za naš narod
zastarele in jih zato odklanjamo. Mi smo
godni za samoupravo in lastno gospodar-
stvo, zato smo proti centralizaciji (burno
pritrjevanje) mi nočemo, da bi nam gospo-
doval vsak najmanjši uradnik in vsak naj-
manjši birič (klici: nikdar, pritrjevanje).
Volitve za konstituantu so razpisane za
28. novembra t. l. Takrat pa je naša dolž-
nost, da pokažemo našo voljo in volimo
vanjo samo take, ki hočejo našemu naro-
du dobro. Mi hočemo avtonomijo za našo
pokrajino (tako je, dobro). V tem boju za
avtonomijo pa se mora naš narod združiti.
(Burno odobranje.)

V imenu mlad. organizacije pozdra-
vi Orle in taborjane stolni vikar br. Anžič.
Mladinska organizacija je močna po šte-
vilu in tudi na znotraj, v srčni in umski
kulturi. Prva naša misel je: Podlaga nam
je vera. Držimo se te podlage in naša or-
ganizacija ne bo nikdar padla. Druga naša
misel je, da delajmo! Za ljubezen se nam
gre, za ljubezen do Boga, do ljudstva. Na-
sprotnikov imamo dosti, toda mi delamo z
ljubeznijo ne z sovraštvom!

Kmet Stanovnik je v daljšem govoru
omenjal potrebe našega ljudstva ter se ba-
vil z razmerami v Jugoslaviji. Mi nismo
sovražniki Jugoslavije, če jo kritiziramo,
kritiziramo neredne razmere in nered, ki
vlada v njej. Mi kritiziramo samo, kar je
krivičnega. Za nas Slovence pa vsekakor
zahtevamo avtonomijo (burno odobranje).
Ob prevratu smo se nadejali avtono-
mije, pa te nimamo, nimamo tudi pokra-
jinskega zbora. Borili smo se za svobodo,

a te svobode ni. Pri volitvah v konstitu-
anto so nam vrinili za vsakega četrtega
kandidata kvalificirano osebo (klici: žigo-
sano) mi takih ne rabimo, naš narod se zna
sam gospodarsko in politično voditi. Po-
glejte, predno boste volili vsakega kan-
didata, če nosi pečat brezverstva, s takim
kandidatom takoj na smeti (odobranje).
Naš boj velja za avtonomijo, mi jo hočemo
imeti. V tem boju moramo iti vsi na plan
in na delo. (Odobranje.)

Urednik Kremžar pozdravi taborjane
v imenu kršč. soc. delavske organizacije.
Poudarjal je važnost skupnega nastopa
kmeta in delavca proti skupnemu sovra-
niku vseh delavnih slojev, kapitalu, ki se je
pravkar organiziral in v naši državi po-
vzpelo do velike moči. Nato je orisal vso
težo državnega proračuna, ki bi, ako bi se
uveljavil, naš narod gospodarsko uničil.
Diktaturi kapitalizma, naj si bo ta tudi ju-
goslovanski, se ne bomo uklonili. Ljudstvo
hoče imeti odločujočo besedo ne le pri do-
ločanju davkov, marveč tudi pri uporabi
istih. Naš denar hočemo rabiti po lastni
volji. (Odobranje!) Zato hočemo avtono-
mijo! (Odobranje!) Mi nismo šli v boj za
svobodo, da bi nam komandirali ljubljanski
in belgrajski bankirji in troti. Komandira
naj delovno ljudstvo, ki tudi plačuje. (Odo-
branje.) Tako si mi mislimo svojo gospo-
darsko, politično in socialno svobodo v
svobodni domovini. (Odobranje.)

G. kaplan Primar povdari, da vsega
ornega dela, ki nas še čaka ne bomo
mogli izvršiti, ako ne bomo imeli krščanske
zavesti. Naša misel in zavest mora prodre-
ti v zadnjo vas in zadnjo kočjo kamniške-
ga okraja. Krščanska misel mora zmagati
povsodi. (Odobranje.)

Fr. Borc je prebralsledeče resolucije:
Resolucije sprejete na taboru na
Homcu.

1. Zahtevamo za Slovenijo kar naj-
večjo samoupravo, ker vidimo le v njej za-
dostno jamstvo za svoboden in neoviran
razvoj na verskem, političnem in gospo-
darskem polju.

2. Stojimo odločno na stališču: Vsak
državljan kraljevine SHS bodi poslanec,
kogar ljudstvo svobodno izvoli. Zahtevo po
kvalificiranih mandatarjih odločno odkla-
njamo.

3. Odločno ugovarjamo, da bi se na-
meravani državni proračun uveljavil, ker
je krivičen in pomenja uničenje našega
kmetijskega gospodarstva. Hkrati pozivlja-
mo Jugoslovanski klub, da odločno nasto-
pi tudi v narodnem predstavništvu proti
nameravanemu atentatu na naš kmetijski
stan.

4. Da se neznosnih davkov razbremeni
naš kmet, zahtevamo odločno in brez-
pogojno takojšnjo izvedbo davka na vojne
dobičke.

LISTEK.

K letošnji nogometni sezoni.

Sredi po vojski vzruvanih zmed se med
nami prijetno opaža veselo dejstvo: nena-
vadni povzdigi športa, pred vsem nogomet-
ne igre. Že ko se je lani prvokrat po vojni
otvorila nogometna sezona, je bilo veselje
gledati tisočglave množice, ki so z vnetim
zanimanjem prihajale prisostvovati tek-
mam. Letošnja udeležba in vsestransko za-
nimanje pa je tako narastlo, da lahko re-
čemo, da se malodane gremo že lahko ko-
sat, seve sorazmerno z udeležbo, kakor je
navadno v domovini športa, na Angleškem
in v Ameriki.

Pa tudi aktivna udeležba, število igral-
cev narašča v veliki meri od dne do dne.
V Sloveniji imamo letos menda že štiri-
najst nogometnih klubov, kakih šest v sa-
mi Ljubljani, kjer se bojda obetajo še dru-
gi.

In če se napotiš iz mesta, povsodi, na
vsaki strani naletiš na pojave, ki pričajo
o velikem, doslej pri nas neznanim navdu-
šenju za lahko atletsko igro. Vseposvodi
dobiš gručo dijakov, učencev, gručo golo-
glavih, bosopetih kratkohlaničnikov, ki so

dostikrat veseli, da morejo zbok pomanj-
kanja prave žoge bacati iz cunj improvizir-
ano, zvito žogo ali celo svinjske mehurje.
Gol! Gol! ti doni na ušesa vsepovsodi, ka-
morkoli se obrneš!

Vsi taki in podobni pojavi, ki jih je že
kar brez števila, jasni pričujejo, da tukaj
ni zgolj veselje do zabave, do igre, ki vne-
ma ljudi, ampak tudi pravo spoznanje vred-
nosti in važnosti telesnega športa za telo
in duha kakor za značaj. Želeti je le, da bi
se vpeljale še druge gimnastične igre in
več lahkoatletskega športa.

Posebno pa je želiti, da bi se šport
vpeljal po vseh ljudskih, srednjih in viso-
kih šolah, da bi se gojil smotreno, resno,
temeljito, in ne s tisto nevoljo, prezirlji-
vostjo kakor bivše avstrijske mladinske
igre, kjer se je postopalo tako, da boljše
molčimo o vsem. In pa, da bi se vodstvo
tega poverilo večšim, strokovnim, nestrans-
karskim rokam iz naših športnih klubov in
društev. Želeti je tudi iz vseh raznolikih
ozirav ozivljenja, razširjenja in pogloblje-
nja vsega tolikanj raznovrstnega športa.

Gimnastičnih športnih iger je precejš-
nje število. Tennis, ki se je že pred vojno
precej gojil pri nas, je zdaj skoroda izumrl;
v naši, predsodkov toli polni deželi, so ga
smatrali za igro »od ta nobela« ljudi; to je,
da so stroške za prostor itd. premogli le
premožnejši, vendar je jasno, da ni po svo-

ji naravi ne le-ta niti nobena druga gimna-
stična ali športna igra samo za tiste, ki
»kaj imajo in nič ne delajo«. Na Angleškem,
v Ameriki igra z isto vneto »gospod« (da
se poslužimo tega tolikanj razširjenega in
vkoreninjenega samoponiževalne-
ga izraza) kakor delavec in kmet.

Veslarski in drugi vodni športi malo-
dane spe, vzlic temu, da nudi n. pr. Ljub-
ljana pred mestom prav vzorno prilož-
nost zanj.

Celo vrsto drugih iger poznamo komaj
po imenu: cricket, hockey (poletni in zim-
ski), basketball (na prostem in pod streho),
lacrosse, golf, druga vrsta nogometa, ime-
novana rugby, zlasti po Ameriki tolik-
anj razširjeni in priljubljeni baseball — a
naši ameriški rojaki imajo boja celo svojo
basebalsko ligo, t. j. zavezo basebalskih
klubov!

Upajmo, da se bo dalo tudi v teh in še
drugih športnih panogah sčasoma kaj do-
seči!

Nobenega dvoma ni, da gre za toliki
povzdigi našega športa v prvi vrsti zaslu-
ga ljubljanskemu športnemu klubu Ilirija. Če-
prav ne dela posebne reklame in časniki
trdovratno ne skrbijo za točno in potrebno
poročanje, je ravno njegovim naporom pri-
pisovati vsestransko in vedno naraščajoče
zanimanje za nogomet.

Z veseljem moramo priznati, da je la-
tos vendar enkrat zavladal večji red na
njegovem športnem prostoru ter so precej
izginili gotovi odurni, prav nešportni pri-
pori. Vendar bi še nekatere reči priporo-
čali.

Red mora biti in ta red zahteva, da se
ne dovoljuje preskakovanje ograje niti pri-
puščanje celih gruč sredi igre — čemu pa
je policija na mestu?!

Prav čuden utisek dela nadalje ravna-
nje precejšnjega števila udeležencev. Pla-
čajo stojišče, pa zasedejo klopi. Ne samo,
da je tako ravnanje kratkomalo nepošte-
no, ampak je tudi brezobzirno do kluba in
mu dela prav občutno škodo. Radi tega bi
bilo potrebno in umestno, da društvo vpe-
lje še strožjo kontrolo in pa da odredi, da
vsakdo brez razlike nosi vstopnico vidno.

Omenili smo že naraščanja v številu
nogometnih klubov. Pa mnogo je še naših
krajev, kjer ni opaziti dosti več kot nič.
Pred vsem Novomesto s svojo Krko, ki je
idealno pripravna za vodni šport; pa no-
vomeški mladeniči rajši tolčejo kvarte po
zaduhih in zakajenih prostorih ob najlep-
šem vremenu! In dalje: Kranj, Kamnik, Je-
senice, Bled in drugi, kje so? Ali ne bi bi-
lo umestno, da bi društva kakor so orlov-
ska itd. razširila svoje športno delovanje
preko vsekakor enostranske telovadbe?
Na Angleškem imajo malone v vsaki vasi

5. Odločno protestiramo, da se je izvoz in uvoz prepustil poedincem na škodo kmetskega stanu ter zahtevamo, da se izvoz in uvoz živinskih potrebščin izvaja potom kmetskih gospodarskih združenj. Te naj bodo centralizirane v skupni središnji zadrugi. Obenem ugovarjamo, da se terja od kmetskih združenj položitev kavcije za vsak izvoz in uvoz izravnavne valute, saj jamčijo za izravnavo valute člani zadrug.

6. Odločno protestiramo zoper brezvestno zavlačevanje občinskih volitev ter zahtevamo, da se občinske volitve vrše še pred državnoborskimimi.

7. Slovenke brez razlike stanu, zbrane na ljudskemu taboru na Homcu zahtevajo poleg volilne pravice v občino tudi volilno pravico v državni zbor.

Vse resolucije so bile z viharim odobravanjem sprejete.

Zupn. Mrkun pa je prebral še pozdravni brzojav Janeza Kalana, ki ga je poslal s Koroškega.

Posl. Štrcin zaključil tabor z pozivom, da se prihodnje leto na ta dan snidemo v še večjem številu na tem taboru.

Med taborom se je zbralo ljudstva čez 3000. Tabor, ki je bil eden največjih, je v našem ljudstvu že zdrava zavest in trdna volja do dela na vseh poljih. Ta dan je praznovala združena krščanska misel svoj praznik. Idimo na delo, da ob letu lahko položimo račun. Predvsem idimo na delo za samoupravo naše slovenske pokrajine, za našo avtonomijo. Bog živi!

Celovško pismo.

Na vsak način je Koroška — dežela neverjetnosti. Kakšno kričanje je bilo v pasu B in v Celovcu, da se mora odpreti meja z opustitvijo demarkacijske črte in dovoliti prost osebnosti in blagovni promet. Seveda so smatrali celovski »toddni« to tako, da bi jim naši ljudje brž napolnili precej prazne mošnjčke in še bolj prazne želodce, sami pa bi le malo ali nič ne dali za to. Res je prišlo precej naših ljudi kupovat raznih stvari v Celovec, in trgovci so bili veseli, da je prišlo vsaj nekaj kupcev z dobrim jugoslovanskim denarjem v dosedaj prazne trgovine. — Sicer so pa takoj porabili priliko in pošteno privili cene navzgor vsemu blagu. — Toda vodilnim krogom ni bilo všeč, da so prišli kupci, in brž sta dobila policija in orožništvo ukaz, da se našim ljudem ne dovoli izvoz v Celovcu nakupljenega blaga. Res je bilo v zvezi striktnim določbam plebiscitne komisije številnim osebam odvzetega mnogo blaga, a vrh tega so bili še aretirani in kaznovani. Zopet drastičen dokaz, kako razume Nemec prostost prometa — le sebi v prilog. — Ne stoji pa na straži samo avstrijska državna policijska in mestna celovška oblast, ampak obema je priskočil tudi trgovski gremij v Celovcu na pomoč.

Zato se mi zdi prav koristno in poučno, da prijavim slovenski, pa tudi širši nemški javnosti odredbo, ki jo je izdal vsem trgovcem imenovani gremij, in ki se glasi v prevodu približno tako-le:

Celovec, dne 23. avgusta 1920.

Spoštovana tvrdka!

Z ozirom na razvlačevanje blaga iz Celovca v Jugoslavijo prosi »Kärntner Heimatsdienst« (= društvo), da naj se:

1. prodaja blaga preko demarkacijske črte le stalno naseljenim prebivalcem v pasu A (seveda so mišljeni tu le Nemci in nemčurji);
2. da se oddaja blago le domačinom (Landsleute) iz cone A ne glede na njihov materin jezik (= nemškutarjem), in sicer po domačih cenah (heimische Preise);
3. da se oddaja le v takih množinah, o katerih se more predvideti, da so po-

svojo nogometno družbo, kjer iz gola vesolja goje igro, brez pričakovanja priznanja svojih naporov, saj dostikrat nimajo drugih hvaležnih gledalcev kakor kako kravo izva plotu — kakor poročajo angleški listi.

O imenih nekaterih naših novih društev je treba tudi eno izpregovoriti. Ali res nima naš jezik primernejših in lepših besedi in imen, da se posega po starodavni šari ter jemlje imena kakor: Sparta, Hermes, ali pa hrv. Olympia, Concordia itd.? Da bi si navedli ime »Črni bratje« ali kaj sličnega, bi bilo neprimerno umestnejše in lepše!

Težavnejše je s strokovnimi izrazi. Povsem se se že udomačili: goal, goalman, out, offside, corner itd. Ampak drugi zopet so povzeti iz nemške nogometne terminologije kakor: napadalec: Stürmer, kritje, krilec: Deckung, bramba, branilec: Verteidigung, -er, vrata: Tor, vratar: Tormann, zveza: Verbindung itd. Res da so angleški izrazi za to naš jezik morebiti bolj nerodni, vendar bo vsekakor treba pomesti s poslovenjeno nemščino, recimo n. pr. v zvezi in sporazumno z ostalimi jugoslovanskimi društvimi, da dobimo enotno in domačo terminologijo. J. M.

trebne le za lastno potrebo dotičnega. Na nemškočuteče (-misleče = »deutschgesinnte«) trgovce iz cone A se je treba umevno primerno ozirati.

Vsakemu članu gremija bo de jasno, da moramo računati z obstoječimi razmerami in steriti vse, da damo dejanskega izraza svoji domovinski zvestobi. Predstojništvo gremija.

Kdor zna čitati, bo čital iz te okrožnice zelo mnogo. Sicer ni bila namenjena javnosti, a ravno zato naj jo izve širša slovenska javnost, da bo vedela pravilno ceniti nemško ljubezen do naših ljudi. Ali mislite, da bo ošabni Nemec res z dobrotami obsipaval naše ljudi, če bi se mu posrečilo ohraniti Celovec Avstriji? Zato pa Nemcem tudi naše ljudstvo osle kaže in pričakuje polno najboljših nad izida plebiscita, ko bo z belimi glasovnicami v roki izreklo svojo trdno voljo, da je njegova prava domovina — majka Slave, naša Jugoslavija. — Nemcem in Avstriji preostaja danes le še upanje — slabo brleča leščerba — in z upanjem jim bo ostalo — zelcnih glasovnic. (Glasovalo se bo namreč z belimi listki za Jugoslavijo, z zelenimi pa za Avstrijo).

Danes so se pokazali na uličnih voglih kričeči lepaki »Kärntner Heimatsdienst« z velikim napisom: »Kärnten in Gefahr« (= Koroška v nevarnosti). Naslikana je tam Koroška z obema glasovalnima conama, po koji sega roka z dolgimi koščenimi prsti (Jugoslavija), od druge strani pa ima svoja kopja proti njej obrnjena Italija. Kakšen nezmisl, ko vpijejo nemški kričači: Kärnten ungeteilt! Ali nimamo že mi lep del Koroške — Mežiško dolino s prekrasnim Jezerskim? Kaj pa oni del Koroške — ki ga je pobasal Italijan? — Prebivalstvo zgornjega dela Koroške v Celovec sploh ne gravitira; čul sem pa že sam od pametnih ondrotnih ljudi, da bi se prav nič ne pomisljali priklopiti se Jugoslaviji, če bi jim bilo to na izbero.

Naj omenim, kako izborna nastopa naše zavedno ženstvo, ki zasluži vse priznanje in največjo pohvalo. Ravno danes je zavedna Slovenka na Glavnem trgu v Celovcu prav pošteno izmila glavo nekemu celovškemu višjemu redarju, ki jo je narahlil, češ da izdaja svojo domovino, in kojemu je krepko odgovorila, da je Jugoslavija naša domovina, za katero bo glasovala. — Zato: Bog živi koroške Slovenke!

Naj omenim še zborovanja komunistov dne 31. avgusta v hotelu Grömmmer. — Ondi se je govorilo predvsem o splošnih draginskih razmerah v Celovcu in o grozni stiski ubožnega prebivalstva, ki je na strani komunistov v nasprotju s celovškimi trgovci. — Kakor običajno na vseh enakih shodih, se je tudi tu čul glas: treba je organizacije, ki naj se polasti trgovin in vse javne oblasti. Pozivalo se je na generalni štrajk, od kojega ne smejo biti izključena mestna električna podjetja. Vse to za nas naposled ni toliko zanimivo, kakor to, da je na tem shodu smatral za potrebno nastopiti sam celovski župan Wetzler. In kaj je povedal? — Oplašil je gospode komuniste s tem, da jim je na kratko dejal: v slučaju, da bi imela iz teh pretenj nastati dejanja, spustili bi v Celovec — Jugoslovane. Seveda so kvitirali zborovalci to njegovo izjavo s pfui-klici. Nam je čisto prav, če pride — kakor poroča »Mir« — vsaj en del mestnega zastopa do boljše priprave. Sicer pa mislim tudi, da Jugoslovani ne bo treba klicati mestnim očetom, ampak da jih bo poklicalo ljudstvo samo s tem, da bo oddalo bele glasovnice!

F. K.

Boji na severu.

LDU Varšava, 9. septembra. (Brezlično) Zunanji minister Sapieha je naznačil ljudskemu komisarju Čičerinu, da ima poljska mirovna delegacija pooblastila ne samo za sklepanje premirja in predhodnega miru, ampak tudi za končnoveljavni mir ter da bo dne 12. t. m. pripravljena, da s prvim parnikom odpotuje v Rigo. Sovjetska vlada bo takoj obvestila o svojem prihodu, čim bo doznala, kdaj prispe parnik v Rigo.

LDU Varšava, 9. septembra. (Poljska brzojavna agencija) Frontno poročilo z dne 8. t. m.: Na litvanskih frontah je položaj neizpremenjen. Južno Grodna so naše čete zasedle Krynki. Zapovedani protinapad pri Chodorovu, nam je pripomogel, da smo dosegli Kmiwincze in prekoračili reko Swirz. Naši oddelki prodirajo proti Gnili Lipi.

LDU London, 9. septembra. (Brezlično) Po poročilih iz Rige so pri Moskvi izbruhnili resni nemiri zoper sovjetsko vladu, ki so pa že udušeni.

LDU London, 9. sept. (Brezlično.) Po poročilih, ki so dospela iz Varšave, upa poljska vlada skleniti v Rigi premirje v enem tednu, končnoveljavni mir pa v enem mesecu.

LDU Moskva, 9. sept. (Brezlično.) Frontno poročilo z dne 8. t. m.: Severno od Bresta Litovskega so dosegli naše čete reko Ljesno. Južnovzhodno od mesta se vrše srditi boji. V odseku Vladimir Wo-

lynski smo izpraznili pod pritiskom sovražnika Grubeszew in smo se utrdili na desnem bregu reke Buga. Pri Lvovu se razvijajo hudi boji. Po dopolnilnih poročilih s Kavkaza so se na obali Azovskega morja rešili pod varstvom tujih vojnih ladij zadnji ostanki Wranglove armade, ki smo jo skoraj popolnoma uničili.

Nevaren položaj v Italiji.

Krvavi izgredi v Milanu.

LDU Milan, 7. sept. (DunkU) — Švicarska brzojav. agent.) Pakor poroča »Secolo«, so se v Cremonji spopadli socialisti in fašisti. Ko so fašisti napadli tiskarno socialističnega lista »Eco del Popolo«, sta bila dva fašista ubita, predsednik socialistov pa je bil hudo ranjen.

Kmetijski delavci razlastili veleposestva.

LDU Dunaj, 9. sept. (DunkU) »Neue Freie Presse« poroča, da javlja »Corriere della Sera«, da so oboroženi kmetijski delavci v provinciji Palermo nasilno razlastili malone vsa veleposestva. V Lombardiji je proglašeno obsedno stanje.

Pred meščansko vojno.

LDU Curih, 8. sept. (DunkU) »Neue Zürcher Zeitung« javlja iz Milana: V Turinu se vrši provizorna mobilizacija. Letala se dvigajo iz neznanih vzrokov. Vladi ne preostaja nič drugega, kakor da izvrši vse priprave zaradi možnosti meščanske vojne. Na križiščih cest stoje topovi. Čete v vojašnicah so pripravljene na odhod.

Velik potres v Italiji.

LDU Rim, 7. septembra. (DKU — Agenzia Stefani) Po večernejšem močnem potresu je razdejana Villa Collemandina. (?) Več krajev je hudo poškodovanih. Mnogo oseb je mrtvih ali ranjenih. Na kraj nesreče se je odpeljalo več pomožnih vlakov. Središče potresa je menda provincija Massa.

LDU Pariz, 8. septembra. (Wolff) Kakor poroča »Matin«, je po potresu v Gorrenji Italiji Vivizzano, ki šteje 17.000 prebivalcev, popolnoma porušeno. Ker so brzojavne zveze pretrgane, ni o usodi prebivalstva nobenih gotovih poročil.

LDU Dunaj, 9. septembra. (DKU) »Neue Freie Presse« javlja iz Rima: Število žrtev pri potresu se je sedaj zvišalo na približno 200 mrtvih in 100 ranjenih. Stvarna škoda se ceni na milijone.

LDU Rim, 9. septembra. (Stefani) Kralj je dospel na kraj potresa in je najprvo posetil Vivizzano.

Kongres vzhodnih narodov.

LDU Moskva, 9. sept. (Brezlično.) Po poročilih iz Bakuja je bil dne 2. septembra v navzočnosti 1800 odposlancev otvorjen kongres vzhodnih narodov. Za predsednika je bil izvoljen Sinovijev, za častnega predsednika Lenin in za častne člane Trockij, Radek, Bela Kun. Radek in Bela Kun, kakor tudi zastopniki zapadnih narodov so se kongresa osebno udeležili. Kirgiški sovjet, ki se je sestel v Astrahanu je enoglasno sklenil podpirati sovjetsko rusko vladu v njenem boju proti Poljakom in generalu Wranglu.

Smrtna obsodba v Budimpešti.

LDU Budimpešta, 9. sept. (MKU) Budimpeštansko sodišče je obsodilo v smrt na vislicah šest teroristov, ki so na povelje Szamuelja zadušili v krvi neko protirevolucionarno gibanje. Vsi obsojenci so prosili za pomiloščenje. Državni upravnik je pomilostil le dva, dočim so bili ostali danes obešeni.

Politične novice.

+ Zborovanje dobrovoljcev. Včeraj je priredilo v veliki dvorani »Uniona« slavnostno zborovanje društvo jugoslov. dobrovoljcev, ki šteje med svojimi člani pripadnike vseh strank in struj naše države. Društvo šteje med svojimi člani seveda tudi ljudi, ki delujejo v katoliškem političnem in socialnem pokretu. Navzlic temu se je zdelo nekaterim govornikom primerno in koristno, se »boriti« v »Unionu« proti »klerikalizmu« in »pobijati« na zborovanju vpliv Rima. Najpreprostejši družabni takt zahteva, da se vpričo zastopnika »Orlovskih Zvez«, ki je zborovanje pozdravil v imenu velike ljudske organizacije, opuščajo manire, ki so v stanu skaliti na vso moč sloves društva. Da je dr. Žerjav na tem zborovanju imenoval naše ljudsko gibanje »separatizem«, to ni prav nič čudno, kajti njegove manire so javnosti znane, netaktstnost pa je njegov fond in njegov kapital, katerega ne bo nikoli mogel izčrpati. Dobro pa bi bilo, da bi se našli v društvu

omikani ljudje, kateri bi »pobijalce« klerikalizma in dr. Žerjava odločno opomnili, da je korist in ugled društva najvišji zaklad organizacije in da se z njim ne morejo poljubno igrati člani in neresni gostje. Besede, kakor so padle v »Unionu«, so priprave ogrožati ljubezen in simpatijo naših organizacij do tega društva, ki ga smatramo sicer tudi danes še za res odlično organizacijo.

+ Pašić o ustavi. »Balkan« priobčuje Pašićevo izjavo o ustanovnem vprašanju. Pašić pravi med drugim, da ako bi imel izbirati med ustavnima načrtoma dr. Smolake in Stojana Protića, bi izbral Protićevo načrt.

+ Bolgarski poslanik v Belgradu. V Belgrad je dospel g. Kosta Teodorov, novi bolgarski poslanik, z dvema tajnikoma. Včeraj so posetili ministrstvo za zunanje stvari. Gosp. Teodorov je član bolgarskega parlamenta in intimen prijatelj bolgarskega ministrskega predsednika Stambulinskega. Evropska vojna ga je zatekla v Švici. Vstopil je v francosko tujsko legijo in se boril kot dobrovoljec proti Nemcem.

+ Francija in Italija. »Arbeiterzeitung« priobčuje na uvodnem mestu dopis iz Rima, ki se peča z razmerjem med Francijo in Italijo. Dopisnik ugotavlja, da gredo gospodarski in politični interesi Francije in Italije odločno narazen. Francija misli le na-se in svoje kapitalistične interese. Ker francoski narod polagoma izumira, se hoče siloma vzdržati na višku na ta način, da prepreči sosedom za svojimi hrbtom, da bi se mogli razvijati. Zato hoče Nemčijo za vsako ceno ohraniti trajno oslajeno in če mogoče razcepljeno.

Zato je pri razdelitvi vojnega plena in odškodnine skrbela za to, da je vse v pošten pribhajajoče premožovnike, premožovne dobave in surovinske vire odjedla Italiji in jih zagotovila sebi. Zato je prepovedala vsak izvoz železa v Italijo. Italija je bila pred vojno revna; danes je beraško revna in njena bogata zaveznica dela na to, da ji popolnoma onemogoči, da bi si gospodarsko opomogla. Nikoli ni bila Italija gospodarsko tako zaslužnjena kakor sedaj. Francija in Anglija sta si razdelili monopol nad surovinami, Italija in ostala Evropa naj jima tvorita proletariat, iz katerega bosta po potrebi jemali ceno delavno moč. Spricho vsega tega ni čudno, zaključuje dopisnik, da v Italiji čimdalje bolj rastejo simpatije do Nemčije in nasprotje do Francije.

+ Batine za verižnike. Kakor poročajo madjarski listi, je budimpeštanska policija prišla par trgovcev, ki so verižili s šolskimi knjigami. Državno pravdnštvo je odredilo, da se uvede proti njim postopanje v smislu zadnjega zakona o navijanju cen. Kršitev tega zakona pa se kaznuje s palicami, ki bodo pri tej priliki prvič stopile v akcijo.

+ Francosko-belgijska vojaška pogodba. Belgijski generalisim in maršal Foch sta se dogovorila o tehničnih izpremembah francosko-belgijske vojaške pogodbe.

+ Tretja internacionala. Kakor poročajo pariški listi, se je stalni upravni odbor socialistične stranke na tajni seji bavil s poročilom Fressardovim o sprejetju novih pogojev, ki so jih postavili sovjeti za vstop v tretjo internacionalo. Sklenilo se je, naj vsa francoska socialistična stranka odloči vprašanje pristopa.

Dnevne novice.

— Popis konj, živine in vozov je, kakor poročajo iz Belgrada, ustavljen tudi v Sloveniji.

— »Plebiscit u koruskoj Sloveniji«. Društvo »Gospodarski Zvon« je izdalo v hrvatskem jeziku knjižico »Plebiscit u koruskoj Sloveniji«. Knjižica ima v prvi namen, zainteresirati še v zadnjem momentu široko hrvatsko javnost za plebiscit na Koroškem. Knjižica ima dve pregledni geografski skici in zemljevid, ki jasno predočuje cono A in B (I. in II.) oziroma plebiscitno ozemlje. Knjižica se dobi pri g. dr. Arnejcu, Ljubljana, muzej. — Knjižico, ki velja 8 K, vsem rodoljubom toplo priporočamo.

— Zborovanje jugoslovanskih dobrovoljcev. Včeraj je praznovalo društvo jugoslovanskih dobrovoljcev na slavnosten način štiriletnico prve bitke v Dobruđi. Po službi božji za padle bojevnike se je vršilo zborovanje v veliki dvorani »Uniona«. Zastopniki vojaških in civilnih oblasti, ljubljanske občine, strank, Orlovske zveze, beguncev, češko-slovaške republike in češko-slovaške vojske so prisostvovali prireditvi. Na zborovanju je bila sprejeta sledeča resolucija: »Jugoslovanski dobrovoljci, zbrani na manifestacijskem zborovanju v Ljubljani v veliki dvorani hotela »Union« dne 8. septembra, so sklenili nastopno resolucijo: 1. Z ozirom na predstojajoče volitve v konstituanto zahtevajo dobrovoljci, da se dá na vsak način tudi dobrovoljcem možnost, da bodo zastopani v ustavotvorni skupščini, ker so tudi oni poklicani, da urede, oziroma da urejajo bodočnost naš države, ki je sad njihovega nožrtvovanja

to bodisi na ta način, da nam dajo posamezne z nami simpatizirajoče stranke na razpolago poedina mesta ali pa na ta način kakor v Čeho-Slovaški. — 2. Protestiramo proti vsaki nakani, vpeljati našo državo na ta ali oni način v neprijateljske odnose s tisto Rusijo, ki nam je bila in je edina prijateljica, nasprotno zahtevamo, da se takoj sklene zveza z Rusijo ne glede na njen notranji položaj in da se utrdi zveza s Čeho-Slovaško, ker edino taka zveza nam zanjami mirno in veliko bodočnost. — Predsednik je zaključil zborovanje s pozivom, naj dobrovoljci nikdar ne izgube izpred oči naših zasedenih krajev, ki čakajo na svojo obnovo.

— Poziv na organizacijo hišnih posestnikov v kraljevini Pretekla so že skoro štiri leta, odkar se nad našo imovino in našimi družinami vrši tema in samolastno pravo na podlagi od vlade izdanih naredb, s katerimi se kršijo in gazijo imperativne odredbe ustave in zakonov te zemlje, ker se jim ne priznava, nego popolnoma jemlje pravo zasebne lastnine. Mi nimamo miru niti v svojem rojstnem domu, kjer živimo s svojo obitelji, odvzeta nam je vsaka pravica razpolaganja z našo imovino, na hišne posestnike pa se nalagajo vedno vsi večji državni davki in doklade, in mi stojimo pred neizogibnim propadom, ker svojih domov ne moremo več niti vzdrževati niti popravljati. To zlo utegne trajati skozi leta, ako sami ne bomo stopili najenergičneje in takoj na branik našega prava, ki nam je z ustavo in zakonom zagotovljeno. Da bi se pristopilo k popolni organizaciji hišnih posestnikov v celi kraljevini, se je po inicijativi uprave zveze belgarijskih hišnih posestnikov dne 15. avgusta t. l. v Kazini v Belgradu vršila skupna konferenca, na kateri so bili tudi delegati ostalih zvez in društev hišnih posestnikov iz kraljevine, na kateri se je sklenilo, da se bodo v več večjih mestih države sklicali shodi in se bo protestiralo proti nezakonitosti, ki se vrši nad privatno posestjo državljanov, in pri tej priliki se bode sklenilo organizirati tudi v drugih mestih slične organizacije hišnih posestnikov, kjer še ne obstoje. Določil se bo zlasti sporazum tudi v tem, kakšno stališče bodo zavzeli hišni posestniki v državi o priliki bodočih volitev v Narodno predstavništvo in za kake zastopnike bodo glasovali. Pridite vsi brez izjeme na skupščino, ki se bo vršila dne 15. septembra 1920 ob 4. uri popoldne v veliki dvorani hotela Union v Ljubljani. Iz mesta Ljubljane, njega predmetov ter okolice naj pride na ta velevažni stanovski obrambni shod prav vsak hišni posestnik, ne glede ali je že naš član ali ne; iz vseh mest in večjih krajih Slovenije pa naj se odpošlje vsaj večja deputacija in ravno isto naj napravijo obstoječa društva hišnih posestnikov. Vsako društvo in mesto pa določi po enega ali dva zastopnika, ki se gotovo udeležijo skupne seje isti dan ob 11. uri popoldne v verandi hotela Union, na kateri ustanovimo in odobrimo že pripravljena pravila »Pokrajinske zveze hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani«. Shoda se udeležijo odposlanci iz Srbije in Hrvatskega in so nanj povabljeni gospodje narodni poslanci in vladni zastopniki. Hišni posestniki! Z upravnim mnogobrojnemu udeležbo pokažite in jasno povejte, da je konec naše potrpeljivosti in brezpravnosti in da ne zahtevamo nič več in nič drugega, kakor nam po ustavi in po zakonu zagotovljene pravice. — Zveza in Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

— Učiteljem in učiteljicam! Za enorazrednico v Novem kotu pri Prezidu se nujno potrebuje začasna učna oseba. Zglašiti se je pri okrajnem šolskem svetu v Kočevju.

— Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani sprejme v prihodnji brzojavni tečaj več uradniških pripravnikov, to je absolventov srednjih in tem enakovrednih šol, Prošnjam, ki naj se vložijo najkasneje do 15. septembra 1920, naj se priloži: Krstni list, samski list, domovnica npravnstveno izpričevalo (ne čez 6 mesecev staro, izdano od pristojnega občinskega urada), zrelostno izpričevalo, vojaško odpustnico in potrdilo o zaposlenosti od izstopa iz šole do sedaj. V poštev pridejo letniki do v števil 1898, ako so odslužili predpisani rok 18, oziroma 24 mesecev, nadalje event. vsi trajno nesposobni in od letnika 1899 samo rezervni častniki.

— Tiskovni pogrešek. V beležki: »K enketi o izmenjavi avstr. kaz. zakonika s srbskim« — naj se glasi zadnji stavek: »Tudi nameravano izmenjavo (mesto »razlago«) bo razlagati samo itd.

Stajerske novice.

Š Narodna manifestacija v Št. Ilju. Na praznik Marijinega rojstva so obhajali Št. Iljčani desetletnico blagoslovitve in otvoritve »Slovenskega doma«. Takrat so poslali nemškutarski mogotci avstrijskega majorja nadzorovat Slovence in 60 orožnikov je obkolilo naše ljudi ter jih spremljalo na kolodvor. Te varnostne straže so mirno pripustile, da so trgli našim dekletom slovenske znake s prsi in malo je manjkalo, da ni tekla kri. Koliko se je v teh desetih

letih spremnilo! — Takega praznika, kakor predvčerajšnjim v Št. Ilju še ni bilo. Ni je bilo hiše, ki bi bila brez zastave ali zelenja. Posebno lepo okrašen je bil »Slovenski dom«, mimo katerega so hodili ta dan domačini z upravičenim ponosom, gostje pa z velikim spoštovanjem. Pred domom je stal visok mlaj. Na kolodvoru se je zbralo pri dopoldanskem posebnem vlaku čez 1000 ljudi, ki so z viharinimi živio-klici pozdravili došle goste, zlasti Orle. Pozdravni govor je govoril g. Thaler, ki je v kratkih besedah opisal boj, ki se je vršil tu pred 10 leti. Odgovoril mu je g. Novak iz Ljutomer. V dolgem sprevodu je šla množica z železničarsko godbo na čelu v Št. Iljsko cerkev. Tu je imel dr. Medved cerkveni govor, po katerem je bila slovesna sv. maša. Popoldne je prišel še en vlak iz Maribora. Tudi tem gostom so priredili srčen sprejem. Ob štirih popoldne se je vršil na bivšem Südmarkinemu prostoru velik shod, katerega je otvoril gosp. župnik Vračko. Med udeleženci so bili častni adjutant Nj. Vel. g. general Plivelič, glavar Lajšič in do 4000 drugih ljudi. Govorili so urednik Žebot, dr. Lenard, gđc. Cilka Kerkova, Fr. Tersegav, dijak Marolt, v imenu Orlov Novak, dr. Kovačič. Po shodu je bila telovadba Orlov, Orlic in gojenk, za tem pa prosta zabava. Vsem ostane ta manifestacija v najlepšem spominu.

Koroške novice.

k Bistrica v Rožu: Na naslov upravnega sveta kranjske industrijske družbe Ljubljana-Jesenice! Gotovo bi ne bilo v korist kranjski industrijski družbi, ako bi njena žičarna na Bistrici v Rožu vsled za nas neugodnega plebiscita pripadla Nemški Avstriji, kajti s tem bi ta tovarna, ki sama zase nima obstoja, na sličen način bila odrezana od jeseniških obratov, kakor škedenjski plavži. Prav gotovo bi torej bilo v interesu Kranjske industrijske družbe, da bi cona A pripadla Jugoslaviji. Navzlic temu pa postopajo nekateri nameščenci Kr. l. dr., v prvi vrsti že opetovano v časopisih imenovani Johansen tako, kakor da smejo porabljati vse tovarniške uredbe v nemške propagandne svrhe. Tako so n. pr. preskrbeli bivšemu bistriškemu učitelju, sedanjemu nemškemu agitatorju Krissmannu brezplačno stanovanje v tovarniški personalni hiši, v sedanjih razmerah, ko primanjkuje za naše delavstvo vsikdar stanovanj. Ali bo upravni svet Kranjske industrijske družbe tako počenjanje mirno dopustil?

Ljubljanske novice.

Ij Telovadno akademijo priredi Orlovska zveza v nedeljo dne 12. septembra ob pol 4. uri pop. v veliki dvorani hotela Union. Proizvajale se bodo nove vaje za l. 1920/21. Ob tej priliki se razdele diplome in darila med tekmovalce mariborskega tabora. Po akademiji se vrši prijateljski sestanek na čast članom vodstva orlovske organizacije, ki zboruje v ponedeljek. Pri akademiji sodeluje godba. Vabimo prijatelje orlovstva v Ljubljani in najbližji okolici, da se prireditve čim številneje udeležijo.

Ij Predstave na ljudskem odru. V nedeljo, dne 12. t. m. ob osmi uri zvečer se vrši v Ljudskem domu gledališka predstava. Vprizorjena bo ljudska igra v petih dejanjih »Lovski tat«, ki je prirejena iz nemškega in ki bo to pot vprizorjena prvič na slovenskem odru. Igra je zanimiva in se v bodoče najbrž ne bo ponavljala. Vstopnice bo mogoče dobiti od sobote nadalje v trafiki gospe Modiceve v Kopitarjevi ulici in v prodajalni Nove založbe na Kongresnem trgu.

Ij L. jugosl. citrarski klub »Favorit« v Ljubljani priredi v soboto, dne 11. t. m. točno ob pol 9. uri zvečer v veliki unioński dvorani svoj drugi citrarski koncert. Na sporedu so skladbe najboljših citrarskih komponistov. Kdor hoče uživati lep umetniški večer, naj ne zamudi te redke prilike. Predprodaja vstopnic v trafiki nasproti glavne pošte, Prešernova ul. 54, in na večer prireditve od 7. naprej pri večerni blagajni. (k)

Ij Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani je angažirala za bodočo sezono več članov odlične ruske igralske družbe, ki je v zadnjem času gostovala na našem dramskem odru, med njimi gospoda Mihajla Muratova, bivšega režiserja Državnega gledališča v Moskvi, gospo Jeleno Marševovo, bivšo članico moskovskega Umetniškega gledališča in gospoda Borisa Putjato, bivšega člana slovitega moskovskega gledališča Korša.

Ij Nokaj rediteljev (biljeterjev) rabi »Ljudski oder« za prihodnjo sezono. Kdor bi hotel prevzeti to delo proti nagradi, naj se oglasi v pisarni v Ljudskem domu.

Ij Imenovanje. Dr. Valentin Korun, profesor na I. državni gimnaziji v Ljubljani, je imenovan za ravnatelja na drž. gimnaziji z nemškim učnim jezikom istotam.

Ij Seja za sprejem koroških otrok se vrši v petek ob šestih zvečer v mestni dvorani. Vabimo vsa šolska vodstva, da se seje gotovo udeležijo. Pridite! — Odbor.

Ij Uprava Narodnega gledališča javlja, da se sprejemajo novi abonente za sezono 1920/21 samo do sobote dne 11. septembra 1920. Po 11. septembru 1920 se ne sprejema nikakih prijavi.

Ij I. splošno društvo jugoslovanskih vpokoencev v Ljubljani vabi člane in prijatelje na dobrodojni društveni sestanek dne 12. septembra 1920 ob 8. popoldne, v Novi ulici 5. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

Ij Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 29. avgusta do 4. septembra 1920: novorojencev 34, mrtvorojencev 1; umrlo je 35, od teh je domačinov 18, tujcev 17. Od teh so umrli za tifuzom (legarjem) 2 (1 tujec), za grižo 8 (3 tujci), za dušljivim kašljem 2 (tujca), za jetiko 5 (3 tujci), za različnimi boleznimi 17, za pljučnico 1. Med njimi je tujcev 17, iz zavodov 21. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli in sicer: za škrlatico 3, za tifuzom 2 (1 tujec), za grižo 36 (9 tujcev in 5 vojakov), za oslovskim (dušljivim) kašljem 2 (tujca), za vratico 1.

Ij Najden utopljenec. Magistratni uradnik g. Speil je našel 8. t. m. popoldne, ko je lovil v Ljubljani ribe, v vodi nepoznanega utopljenca v bližini takozvanega Mokarjevega grabna, kjer stojita dva velika tonola.

Ij Vlom pri belem dnevu. Tozadevno notico v torkovi številki »Slovenca« popravljamo v toliko, da je bilo vlomljeno v trafiko gospe Antonije Velkaverh na Sv. Jakoba trgu 10 min. čez 12. uro popoldne, ne pri Amaliji Verhovc pred 12. uro popoldne.

Ij Nesreča. Z železnim drogom je sučila bci zidarskega mojstra B. 5 letno hr. Brzato v desno oko. Dekletce se zdravi v bolnišnici.

Kongres zdravnikov u Zagrebu.

LDU Zagreb, 9. septembra. Skupščina jugoslovenskega zdravniškega društva je imela 8. t. m. svojo zadnjo sejo, na kateri je razpravljala o vprašanju zdravniške zbornice. Skupščina je sklenila, naj upravni odbor skupno s posameznimi pokrajinskimi društvi izdela načrt te zdravniške zbornice. Predsednik dr. Jovanović Batut je v svojem zaključnem govoru izjavil, da je jugoslovenska misel v zdravniškem društvu ne več misel, temveč že izvršeno delo. Skupščina je soglasno sprejela predlog dr. Gregoriča, naj se vrši prihodnja skupščina meseca septembra 1921 v Ljubljani. Včeraj popoldne so skupščinarji napravili izlete v Sombor, Prestovac in Stenjevec. Danes je večja skupina skupščinarjev priredila izlet na Plitvička jezera, da spoznajo lepoto naše domovine.

Italijanske puške za Albanijo.

LDU Skadar, 9. septembra. Pred kratkim je dospelo iz Sv. Ivana Meduanskega 30 voz s hidroplani, 500 italijanskimi puškami, 300 zaboji municije in šestimi strojnimi. V Kastratih se nahaja vojska, ki šteje približno 4000 mož. Glavna voditelja te vojske Sulce Bë beg in Bajramcur.

LDU Skadar, 9. septembra. Dne 3. t. m. je dospelo iz Lješa v Skader 7 vagonov municije. Dosedaj je došlo v Skader 550 Arnavtov pod vodstvom Cena Lole. V noči od 2. na 3. t. m. je Ahmed Beg rekviriral na levem bregu Bojane živino.

LDU Belgrad, 9. septembra. Ker so Arnavti potisnjeni in vrženi preko demarkacijske črte, je določena komisija, ki odide na mejo, da odredi novo demarkacijsko črto med našimi četami in Arnavti. Na čelu te komisije je polkovnik Marković.

Velika eksplozija.

LDU Berlin, 9. sept. (DKU — Wolff.) Kakor poročajo listi, je včeraj prišlo v Mariensilu pri Wilhelmsbavnu pri razkladanju granat v nekem laboratoriju do eksplozije, ki je imela za posledico eksplozijo municijskih skladišč delavnice Ruestinger, ki je zletela v zrak. Katastrofa je zahtevala mnogo človeških žrtev.

LDU Wilhelmshaven, 9. sept. (DKU) Število smrtnih žrtev pri eksploziji v Mariensilu do sedaj še ni znano, ker se do kraja nesreče radi nevarnosti eksplozije ne more priti. Ugotovljeno je 21 težko ranjenih. Pri gašenju je našlo smrt pet gasilcev. Smatra se, da je danes nevarnost odstranjena.

LDU Wilhelmshafen, 9. sept. (Wolff.) Pri preiskanju ruševin na kraju nesreče pri Mariensilu so doslej našli petnajst mrtvih.

Povodenj na Solno-graškem.

LDU Innsbruck, 9. septembra. (Dun.-KU.) Dež še vedno pada. V občini Kizbühel je smatrati nad polovico letine za izgubljeno. Po dosedanjih poročilih sta kraja St. Johann ter Tannheim in Ausserfern

poplavljeni. Kirchhof je odrezan od ostalega sveta. Naraslo vodovje je v gorskih dolinah odneslo mnogo mostov.

Stavka z lakoto.

LDU London, 9. septembra. (Brezlično) Odgovarjajoč na razne brzojavke je Lloyd George tako-le pojasnil svoje stališče glede enajstih Ircev, ki so v zaporih začeli stavkati z lakoto: Aretiranci so bili vsi prijeti zaradi napadov na redarje in vojake, katere so hoteli umoriti, ter sličnih hudodelstev. Vsi so naenkrat začeli zavračati hrano, da si bili različne dni prepeljani v zapor. Na ta način hočejo postati nesposobni za zaslišavanje. Iz tega vzroka vlada ne more popuščati v tej zadevi.

LDU London, 9. septembra. (DKU) »Times« poročajo, da je Redmond Howard, nečak voditelja nacionalistov, predlagal ministrskemu predsedniku Lloyd Georgeu, naj ga sprejme kot talca namesto corskega župana.

Ljudsko štetje.

LDU Belgrad, 9. septembra. V ministstvu za socialno politiko se vrše priprave za ljudsko štetje po vsej državi. Ljudsko štetje se vrši 1. januarja 1921.

MEDNARODNA FINANČNA KOMISIJA.

LDU Belgrad, 9. septembra. V Bruslju se sestane 24. septembra mednarodna finančna komisija, pri kateri bo zastopana tudi naša država. Naša vlada bo zastopana na tej konferenci po ministrih Stojanoviću, Ninčiču in Jankoviću. Naši delegati odidejo v spremstvu nekaj referentov okoli 15. t. m.

POGAJANJA V RIGI

LDU Varšava, 9. septembra. (Brezlično) Po brzojavki poljskega zastopnika v Rigi, Kamenjeckega je latiška vlada dala zagotovila, ki jih je zahtevala ruska vlada in pripravila v hotelu Petrograd stanovanje za rusko mirovno delegacijo.

ZVEZA NARODOV.

LDU London, 9. sept. (Brezlično.) Tajništvo zveze narodov se s 1. novembrom preseli v Zenevo. V Zenevi je bil kupljen hotel »National« za pet in pol milijona frankov in bo tvoril pod imenom »palača narodov« glavni sedež zveze narodov.

Pričetek šol.

— Pričetek šolskega leta 1920/21 na javnih mestnih ljudskih šolah v Ljubljani. Na javnih mestnih ljudskih šolah ljubljanskih prične se šolsko leto 1920/21 v četrtek, dne 16. septembra 1920 s priporočanjem sv. Duha in v petek, dne 17. septembra 1920 z rednim šolskim poukom. Vpisovalo se bode v torek, dne 14. in v sredo, dne 15. septembra 1920 vselej od 8. do 12. ure popoldne in sicer: Za I. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopju v Komenskega ulici št. 19; za II. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopju na Cojzovi cesti št. 5; za III. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopju na Erjavčevi cesti št. 21 v I. nadstropju; za IV. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopju na Prulah št. 13; za V. mestno deško ljudsko šolo v šolskem poslopju na Erjavčevi cesti št. 21 v pritličju; za I. mestno dekliško ljudsko šolo v šolskem poslopju na Sv. Jakoba trgu št. 1; za III. mestno dekliško ljudsko šolo v šolskem poslopju na Erjavčevi cesti št. 19 pri tleh; za šišensko deško in dekliško ljudsko šolo v šolskem poslopju na Gasilski cesti št. 242; za mestno štirirazrednico na Barju v šolskem poslopju na Izanski cesti št. 40; za mestni manjšinski šoli v šolskih prostorih na Sv. Jakoba trgu št. 2 v pritličju. Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se načelno odklanjajo. Vse podrobnosti pojasnujejo šolska vodstva pri vpisovanju.

— Na državni obrtni šoli v Ljubljani bo vpisovanje od 15. do 18. t. m., vsak dan od 8. do 12. ure in od 15. do 17. ure, v onem vrstnem redu, ki je bil v tem listu že objavljen in ki je razviden iz razglašene »Uradnem listu« št. 85 z dne 20. julija t. l. Vpisovanje bo: dne 15. v prvi letnik višje obrtne šole, dne 18. v višje letnike tega oddelka; dne 16. v prvi letnik strojne in elektrotehnične delovodske šole, kiparske šole in ženske obrtne šole, dne 17. pa v višje letnike teh oddelkov. V mizarsko mojstrsko šolo se vpisuje dne 16. t. m. Vsak učenec (učenka) prinese k vpisovanju, poleg zahtevanih šolskih in drugih izpričeval, tudi krstni list. Natančnejši podatki so razvidni iz razglasne deske v zavodu. Z rednim poukom se bo pričelo dne 21. t. m.

— Na deški in dekliški meščanski šoli v Trzinu se vrši jesensko vpisovanje v prvi in drugi razred v četrtek, 16. septembra od 8. — 12. ure dop. Redni pouk se prične v petek, dne 17. septembra ob 9. uri popoldne s sveto mašo. Ravnateljstvo ima še par stanovanj za deklice, kakor tudi za dečke na razpolago. Ravnateljstvo.

— Državna realna gimnazija v Ptuj. Vpisovanje v I. razred pismeno do 16. sep.

tembra ali 17. septembra od 8. do 9. ure, vpisovanje novih dijakov v II. do VIII. razred 17. septembra od 9. do 11. ure, vpisovanje starih dijakov 18. septembra od 10. do 11. ure. Sprejemni izpit za I. razred dne 17. septembra pismeno od 9. do 11. ure, ustno popoldne, event. sprejemni izpiti za II. do VIII. razred 16. in 17. septembra, ponavljalni in naknadni izpiti 16. in 17. septembra. Predložiti se krstni list in zadnje izpričevalo. — Ravnateljstvo.

— **Mestna trgovska šola v Celju.** Vpisovanje v dvoletno trgovsko šolo in pripravljalni razred se vrši 16. in 17. septembra od 9. do 12. ure. K vpisu je prinesiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Vpisnina znaša 10 K in prispevek za učila 20 K. Sprejemni in ponavljalni izpiti bodo 17. septembra od 15. do 18. ure pismeni. Dne 20. septembra se udeležijo vsi gojenci in gojenke otvoritvene sv. maše in se zberejo na to v svojih razredih. — Ravnateljstvo.

Dijaški vestnik.

d 70-letnica dr. Mahniča. Duševni oče našega pokreta, naš iskreni prijatelj in do brotnik škof dr. Anton Mahnič obhaja dne 14. septembra t. l. svoj sedemdeseti rojstni dan. Katoliško dijaštvo izkaže velikemu našemu probuditelju svojo hvaležnost in ljubezen s tem, da pristopi korporativno k sv. obhajilu, v smislu zaključka mariborskega sestanka. Osrednji odbor SDZ poziva vse tovariše, da brez izjeme zadostijo te sklepu, iskreni želji svivolasega jubilarja. Ker pa je 14. t. m. torek, opravi jugoslov. kat. dijaštvo to svojo dolžnost v nedeljo 12. septembra. — Osrednji odbor SDZ.

d Tovarišem in tovarišicam, ki se nahajajo momentano v Ljubljani! Dne 12. septembra t. l. hočemo na skromen način praznovati 70-letnico škofa dr. Mahniča. Tovariši se zberite točno ob 3. četrti na 8. uro zjutraj na dvorišču Alojzijevega, odkoder odidemo k sv. maši v kapelo. Med sv. mašo skupno sv. obhajilo. Tovariši akademiki in srednješolci, polnoštevilni! Tovarišice opravijo svojo dolžnost v poljubni cerkvi. Osrednji odbor SDZ.

d Naše glasilo. V smislu pooblastila predstavniškega sestanka J. K. D. L. v Mariboru so se sešli dne 7. t. m. v Zagrebu delegati vseh naših dijaških organizacij, da sklepajo o usodi naših glasil. SDZ, »Danico in Dijaško centralo so zastopali predsedniki teh organizacij. Debatna je trajala celi dan. V ospredju je stalo vprašanje financiranja. Pod vtisom skrajno težkih gmočnih razmer, s katerimi so se do sedaj borila naša glasila so se delegati zedinili v sklepu: V l. 1920-21 bo izhajalo v Zagrebu edinstveno glasilo Jug. Kat. Dij. Lige pod imenom: »Zora — Luč.« Izhajati vsaki mesec na eni tiskarski polji. — Osrednji odbor SDZ.

d Tovarišem iz Posavja! Vse tovariše desno in levo črte Zidanimit-Brežice vabim v smislu pooblastila osrednjega odbora SDZ na ustanovni občni zbor Krške podružnice SDZ, ki se vrši v nedeljo dne 12. t. m. ob 15. uri v dvorani izobraževalnega društva v Leskovcu pri Krškem. Dnevni red: 1. Poročilo odbora dolenske in celjske podružnice. 2. Program dela. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti. — Odbor Celjske in Novomeške (bivše Dolenjske) podružnice prosim, da pošlje na ustanovni občni zbor svojega delegata s poročili o delu na teritoriju, ki naj bi v smislu ogla-

sa osred. odbora SDZ obsegal novo Krško podružnico. S seboj naj prinese tudi event. želje in načrte glede meja nove podružnice. — Božič Josko, jurist, poverjenik za ustanovitev Krške podružnice SDZ.

d Tovarišem iz Litije, Trbovelj itd. Vabim vse katoliško misleče akademike in srednješolce iz okr. glavarstva Litija in iz krajev Trbovlje in Hrastnika na ustanovni občni zbor Litijske podružnice, ki se vrši v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne v društvenem domu v Šmartnem pri Litiji. Ker je zadeva nujna in nad vse važna, prosim tovariše, da se udeležijo polnoštevilno občenega zbora. Simončič Pavel, bogoslovec, poverjenik za ustanovitev Litijske podružnice SDZ.

Orlovski vestnik.

Tečaj za načelnike ozir. vaditelje novo ustanovljenih ozir. se šele ustanavljajočih odsekov bo v Ljubljani v času od 12. do 19. septembra 1920. Vsak odsek naj pošlje vsaj 1 zastopnika, ki naj se zgleda v nedeljo 12. t. m. dop. v Ljudskem domu.

Orlovske prireditve so se izvršile v sredo 8. septembra t. l. v št. Ilju, Konjicah, Kropi in Dobrovi, povsod z lepim uspehom in pred tisoči prijateljev orlovstva.

Gospodarstvo.

d Dve novi petrolejski družbi v Rumuniji. Nedavno sta se osnovali v Rumuniji 2 Nedavno sta se osnovali v Rumuniji dve novi petrolejski družbi in sicer »Petrolina« s kapitalom 25 milijonov lejev in »Neptun« z glavnico 15 milijonov lejev. Pri prvi družbi bodo sodelovali posebno angleški, francoski in belgijski kapitalisti Shell-gruppe, pri drugi Francozi in Belgijci.

d Češki sladkor. Čehoslovaška je izvozila meseca julija 163.116 meterskih stotov sladkorja. V Avstrijo ga je izvozila 87.560, v Francijo 59.250, v Nemčijo 6650, v Jugoslavijo 2792, v Rumunijo 2450, v Italijo 1786 stotov, ostali del je šel na Poljsko, v Bulgarijo in Ameriko.

d Izvoz češkoslovaškega sladkorja v letu 1919. Kakor poročajo listi iz Prage, je znašala produkcija češkega sladkorja v letu 1919 6,5 milijonov centov. Od tega so izvozili 364.000 centov v Francijo, 816 centov v Avstrijo, 18.000 v Italijo, 36.000 v Nemčijo in 10.000 na Norveško.

d Nov premožnik v Bosni. V kratkem se otvori v Rogatici velik premožnik. Začele so se že priprave za vpostavitve železniške postaje. Kakor poročajo, bo ta premožnik najboljši v vsej Bosni.

d Češkoslovaški državni dolg znaša, kakor poročajo listi, 65 milijard.

d Novi izum v Rusiji. Po vesteh iz Moskve bo te dni izdelan v petrograjskih ladjedelnicah pod vodstvom inženirja Mahonina prvi električni vlak. Ta vlak more premagati brez ustavljanja progo Petrograd-Moskva s hitrostjo 50 vrst na uro. Ta tip električnih vlakov je ena največjih tehničnih pridobitev sovjetske Rusije. Razen tega je znanstvena in tehnična sekcija vrhovnega odbora za narodno gospodarstvo v Moskvi registrirala v zadnjih dveh mesecih celo vrsto novih izumov. Od teh je 38 vojnih izumov, ki morajo vsled tega ostati tajni. Med ostalimi izumi se nahaja nov model avijatičnega motorja s sto konjskimi silami. Izumili so med drugim nov nadomestek za bencin.

d Amerika prodaja državne trgovske ladje. Shipping Board javlja, da se bo pro-

dal znaten del državne trgovske mornarice zasebnikom in sicer tistim, ki največ nudijo. Najmanjša cena za navadne parobrode znaša 160 dolarjev za tono. Za one parnike, ki se kurijo z oljem 185 dolarjev za tono. Prodati se namerava 1500 ladij s skupno tonažo 10 milijonov ton.

d Alien Property Custodian vrača zaplenjeno lastnino neprijateljskih tujcev. — Vsled zakona osnove § 252., katero je sprejel 66. kongres 5. junija 1920, imajo gotove osebe pravice, da se jim vrne denar ali lastnina, katero je zaplenil Alien Property Custodian. V glavnem so naslednje točke posebne važnosti: Lastnina se vrača naslednjim osebam: Bivšim sovražnikom, ki so sedaj državljani ali podaniki nevtralnih zavezniških držav, kot je Češkoslovaška, Poljska, Rumunska, Jugoslavija, Italija, Francija, Belgija, Danska; ali svobodno mesto kot je Gdansk. Nemcem, ali podanikom Avstro-Ogrske, ki so bili internirani in zdaj žive v Združenih državah. Ženam, ki so bile podanice Združenih držav ali kake zavezniške ali nevtralne države, ki pa so se poročile s podaniki Nemčije ali Avstro-Ogrske pred 6. aprilom 1917; ako niso dobile denarja ali posestva od podanika kake sovražne države. Diplomatičnim in konzularnim uradnikom (in njihovim družinam) kake sovražne države. Nesovražnikom, katerim so bili neprijatelji dolžni pred 6. oktobrom 1917, more Alien Property Custodian s privolenjem neprijatelja izplačati dolg. Jugoslovanski odsek Ameriškega Rdečega Križa bo v kratkem objavil vsa navodila, kako se mora pri takih zahtevah postopati.

Turistika in sport.

Cestna dirka. V nedeljo se je vršila velika cestna dirka za prvenstvo Jugoslavije na progi Zagreb-Ljubljana 143 km. Udeležilo se je tekme 26 dirkačev, Hrvatov in Slovencev, medtem ko oddaljenejši kraji letos se niso mogli poslati tekmovalcev. Dirka je bila nad vse interesantna, predstavljala je tekmovanje mladega kolesarskega sporta v Sloveniji z dolgoletnim, dobro gojenim sportom v Hrvatski. Startali so ob 9. uri dopoldne pri 4 km v Zagrebu. Deževalo ni ali cesta je bila skozi do Brežice vsa skvarjena vsled dolgotrajnega deževja. Pogosti defekti in padci so bili posledica tega. V Ljubljani je vladalo velikansko zanimanje za dirko, ki je privabila na tisoče občinstva na cilj. Kmalu po 2. uri je prišlo obvestilo, da vozita Pavlija, stari hrvatski prvak in Slovenec Šiškovič kot prva proti Ljubljani. Občinstva se je polastila velika nervoznost, ki se je neverjetno stopnjevala, ko je gošdba avizirala dirkača. Boj je bil oster do skrajnosti in Ljubljana lepšega sportnega užitka v kolesarstvu še ni imela. Kljub dolgi in naporni vožnji sta prišla oba dirkača v tempu preko 30 km do cilja. Matstna cesta tu je pa bila usodepolna za Šiškoviča. Še 50 m pred ciljem je bil on za dve kolesni dolžini pred Pavlijo, a je vozil preveč pri kraju ceste in mu je spodneslo, kar je Pavlija izkoristil ter pridobil prvenstvo za četrto kolesno dolžino pred Šiškovičem. Šele ko sta bila oba dirkača čez trak, je publika s silnim aplavzom in živjivo-klici pozdravila dirkača. Vozila sta 5 ur 26 minut in 37¹/₂ sek. progo 143 km nepretrgoma; kdor pozna dolensko hribo, ve ceniti uspeh in prvovrstno kakovost naših dirkačev. Za prvima sta došla Šolar, letošnji prvak Koroške, ki pa je imel dva-

krat defekt in bi bil sicer sigurno med prvimi, v 5:39:10¹/₂, in Zanoškar (Ilirija, Ljubljana) v 5:39:11¹/₂, peti je bil Žnidarič (Sokol, Zagreb) v 5:42:14, šesti Nardin (Ilirija, Ljubljana). Prvi od težkih je došel Perdan v 6:06:31¹/₂, drugi Sović (Zagreb) v 6:46:19. Kvalitativno odpade uspeh na Slovenijo, ki je dosegla, izvzemši prvenstvo, tri najboljše rezultate. Po dirki se je vršila v »Unionu« razdelitev nagrad te dirke, zaeno z razdelitvijo nagrad dirke za koroško prvenstvo. Darila so bila naravnost dragocena, prehodno darilo za prvaka Jugoslavije, krasen srebrni pokal pa ostane Pavliji, ki je pridobil s to dirko dvakrat zapored jugoslovansko prvenstvo. Večer je otvoril s pozdravom predsednik Sportne zveze g. dr. Žizek, nakar je odzdravil g. Stiplošek, predsednik pripravljalnega odbora za Jugoslov. Kolesarski Savez in razdelil darila udeležencem dirke za Jugoslovansko prvenstvo, a g. major Jaklič, naš neumorni sportnik, je razdelil darila zmagovalcem v dirki za prvenstvo Koroške Slovenije. Po razdelitvi se je razvila prosta neprisiljena zabava.

Ljubljanska porota.

Včeraj je razpravljala porota o dveh slučajih. Senatu je predsedoval nadsvetnik Vedernjak, votanta sta bila dvorni svetnik Andolšek in svetnik Rekar, obtožbo je zastopal državni pravnik dr. Ogoreutz. V prvem slučaju se je zagovarjal Rafael Goliš, pri katerem sta skrila Ankerst in Cerar pri Ranzingerju ukradeno blago. Goliš je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe. V drugem slučaju so se zagovarjali Peter Primc (zagovornik dr. Valjavec), Anton Jurič (zagovornik dr. Kokalj) in Anton Pavli Konrad (zagovornik dr. Oblak), in sicer sta kradla Primc in Jurič pri Trtniku v Biščih, pri trgovcu Pintarju v Sp. ciški in pri 81-letni trgovki Mariji Agnola na Glinah. Peter Primc, Anton Jurič in Pavel Konrad so pa v noči na 4. februarja v Rodici pri Domalah ukradli 3000 K denarja in par ženskih čevljev. Porotnikom je senat stavil 13 vprašanj. Z ozirom na odgovor porotnikov je razglasil nadsvetnik Vedernjak sodbo, s katero so bili obsojeni Peter Primc in Anton Jurič vsaki na 6 let težke ječe, Pavli Konrad pa na 10 mesecev težke ječe.

Danes bo ljubljanska porota pod predsedstvom g. dvornega svetovaleca Regallyja razpravljala o tožbi proti Jožefu Skubicu, Ivanu Skubicu, Francu Sojerju iz Notranjih Goric in proti Ivanu Maziju iz Preserjev, ki so obdolženi večjih ropov na Planinici in Brezju pri Dobrovi, v Zaklancu in na Lesnem Brdu. Razprava bo najbrže trajala ves dan in pozno v noč.

Gospa, ki je na praznik 8. t. m. izgubila na Golovcu žensko ogrinjalo (plet) naj si ga pride iskat v Novo ul. št. 3. na levo.

Meteorologično poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Psihrom. diferenca v C	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
8,9. 23h	737.3	15.5	2	oblačno	—
9,9. 7h	738.2	14	1	oblačno	—
9,9. 3h	739.0	19.5	3.3	jasno	—

Sprejme se izurjena kuharica, zmožna in poštena, tudi domačih opravil. Istotam se sprejme tudi služkinja za vsa domača dela. Nastop takoj. Plača zelo ugodna. Zglasiti se je pri Mariji Ogriin, Ljubljana, Grubarjevo nabrežje 8. 3708

Slavbena parcela pod Rožnikom v izmeri 864 m² na zelo prikladnem prostoru se proda. Naslov pove upravništvo »Slovenca« pod št. 3726.

Kuharica se sprejme proti dobri plači za gostilno in večja v gospodinjstvu. Zahteva se poštenost in miren značaj. Ponudbe z navedbo kje se je izučila, na upravo lista pod Poštena do 20. t. m. 3716.

Bukovega oglja več vagonov se kupi. Ponudbe s ceno pod »Bukovo oglje 3672« na upravo lista.

Sirite »Slovenca«!

Suhe gobe, laneno seme, kumno, ter vse druge deželne pridelke kupuje trgovina s semenim Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zlatarski vajenec se takoj sprejme. Lud. Černe, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica 3.

Enonadstropna hiša z gospodarskimi poslopji, vrtom, njivami, travniki in gozdi v bližini železniške postaje, se proda. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3729.

Nosilce (traverze) za mostove v dolžini od 5-30 m do 8-70 m. 30 c/m v profilu, prodaja po zmerni ceni Obrtna centrala v Ljubljani, Sodna ulica št. 11. 3737

Proda bakren kotel za kuhanje žgane jabolke. Polze se v gostilni J. Miklave, Komenskega ulica 36. 3730

Zaboje in kanle od ameriškega petroleja kupi Sever & Komp. Ljubljana.

Preklic.

Podpisani preklicujem po krivdi napačne informacije lažljivo dolžene trditve o gospodu delovodju tukajšnjega rudnika, ter se s tem zahvaljujem, da je gospod delovodja odstopil od tožbe. Medija-Izlake, dne 3. septembra 1920.

Kropivšek Ivan, rudar.

Dobavljam amonijak kisline

in vse druge kemikalije (s kem. kontrolo) z nemške meje na debelo. Kemični laboratorij Ing. Lipp, Gradec, Humboldtstrasse 12.

Trški, podgame, sizenice, ščurki in vsa golazen mora poginuti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva, kot proti poljskim mišim K 10, za podgane in miši K 10; za ščurke K 10; posebno močna vrsta K 20; tinktura za stenice K 10; uničevalna mazila K 10; prašek proti mrčesu K 10 in 12; mazilo proti ušem pri ljudeh K 10-10; mazilo za uši pri živini K 10-10; prašek za uši v obliki in perilu K 10; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (univerz. rastlin) K 10. Prašek proti mravi K 10. Mazilo proti garjam K 10. — Pošilja po pošto Zavod za eksport

M. Junker, Petrinjska ul. 3. Zagreb 39. Trgovcem pri večjem odjemu popust.

Ortop. tel. zavod

v katerem se zdravi pod zdravniškim nadzorstvom skrivljenje hrbtenice itd. — Pojasnila se dajejo 4.—5. popoldne.

Stritarjeva ulica štev. 7.

Jamomerec-asistent

37 let star, oženjen, jugoslovanski državljani, 12 let jamomerske prakse, zmožen vseh jamskih in zunanjih merstev, tudi z obratno prakso, sedaj pri velikem rudniku, želi službo premeniti kot jamomerec. Plača in dr. po dogovoru. Naslov na upravo Slovenca pod št. 3725.

Industrijsko podjetje išče za takojšnji nastop

uradnika

popolnoma verziranega v knjigovodstvu in korespondenci. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja, z referencami in plačilne zahteve naj se pošljejo pod »Industrijski uradnik« na upravništvo lista. 3704

Zamenjava hiš.

zamenjata za hišo v centralni legi Ljubljane. Prevzem vile v Opatiji ni pogoj; na višjo vrednost se doplača. — Ponudbe na »Poštni predal 47«, Ljubljana.

Grobniča.

nova še popolnoma nerabljenaradi družinskih razmer na prodaj. Več pove upraviteljstvo pokopališča Pred Škofijo 17. 3710

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perilo. 1 lonček za eno osebo po pošti K 12:50 poštne prosto. — Prodaja in razpošila lekarna Trnkoci v Ljubljani, zraven rotovža. 1631

ANGLEŠKO SUKNO

po strogo solidnih cenah vedno v zalogi:

Obлека za gospode, dečke i. t. d. in vse druge modne potrebščine.

LASTNI MODNI ATELJE

Schwab & Bizjak

v Ljubljani, Dvorni trg štev. 8.